

Povýsadbová péče se ukazuje jako zcela zásadní pro přežití stromů ve městech

14.8.2024 - Jiří Rozsypálek | Mendelova univerzita v Brně

Odborníci Ústavu ochrany lesů a myslivosti od roku 2000 nabídli studentkám a studentům programu Arboristika na patnáct témat bakalářských a diplomových prací s jednotným zadáním: najít 400 nově vysazených stromů a zjistit o nich co nejvíce historických údajů typu kdy, kým a jakým způsobem byly vysazeny a následně zhodnotit jejich aktuální stav a ten porovnat s úrovní povýsadbové péče.

„Jedním z cílů bylo zhodnocení významu povýsadbové péče. Pokud to vezmeme do extrému, tedy zda ten strom byl vysazen a pak se na něj zapomnělo, nechal se svému vlastnímu osudu, anebo se o ten strom pečovalo, byl zaléván, pravidelně prořezáván, třeba i přihnojován, chránil se kmínek a tak dále. A druhá věc, která nás zajímala, byla samotná mortalita a perspektiva těch stromů. To znamená, jestli mají potenciál dožít se dospělosti, či ne. Stromy totiž své funkce, jako je ovlhčování a ochlazování prostředí, plní především až dorostou větších rozměrů a ujmou se na novém stanovišti, tedy nejméně dvacet let po výsadbě,“ popsal zaměření průzkumu garant iniciativy Jiří Rozsypálek.

V případě alejí, u kterých byla prováděna kvalitní péče, osm z deseti stromů přežilo a bylo perspektivních. U alejí bez péče povětšinou šest až sedm stromů bylo neperspektivních nebo odumřelých a jenom dva až tři stromy byly perspektivní.

Podle Jiřího Rozsypálky častou a zásadní chybou v péči o dřeviny vysazované do krajiny je neuvědomění si skutečnosti, že zakoupený alejový strom ze školky není hotovým produktem. *„Je to strom, kterému je nutné věnovat další intenzivní péči, ať už z hlediska řezů, závlahy či obrany vůči chorobám a škůdcům. Korunka, kterou má při zakoupení a která vypadá pěkně, je zelená, zakulacená, je takzvaně dočasná koruna, což je koruna, kterou během deseti až patnácti let života stromu na lokalitě vlastně úplně zruším, vyřežu ji. Většinou totiž ve městech potřebujeme, aby stromy měly takzvanou podchodnou nebo podjezdni výšku, což jsou dva až čtyři metry,“* upozornil arborista.

Arboristé pro zdárný život vysazeného stromu zdůrazňují nutnost pravidelných výchovných řezů, aby strom v městském prostředí mohl dlouhodobě přežívat a nepřekážel autům, kolemjdoucím či infrastruktuře. Stejný důraz kladou v době klimatické změny na závlahu. *„Máme extrémní období sucha a stromy je zapotřebí zavlažovat, ale ne celoročně, nýbrž pouze v obdobích sucha. Lepší je pak dát více vody méně často. To znamená raději přibližně ve čtrnáctidenním intervalu k výsadbě nalít sto až sto padesát litrů vody než co dva dny pět litrů,“* zdůraznil výzkumník.

Odborníci LDF sebraná data o kondici stromů v městském prostředí a krajině představili letos na výročním setkání Nadace Partnerství, jehož se zúčastnil i ministr životního prostředí Petr Hladík, zástupci Agentury ochrany přírody a krajiny a dalších organizací. *„Dosud byla většina dotačních titulů orientována na výsadbu stromů. Díky datům, která se nám podařilo shromáždit a která jsme zde prezentovali, nám bylo přislíbeno, že se začne tato praxe měnit a že dotační tituly budou více směřovat na péči o vysazené stromy,“* uzavřel téma Rozsypálek.

<https://mendelu.cz/povysadbova-pece-se-ukazuje-jako-zcela-zasadni-pro-preziti-stromu-ve-mestech>